

KYSTVERKET

Introduksjon til miljørisikoanalyse

– Vi tar ansvar for sjøvegen

INNHOOLD:

Formål med kurset

Hensikten med miljørisikoanalysen

Utarbeidelse av kommunebeskrivelsen

Metodikk

Kartlegging av sårbare områder

Kilder til miljøinformasjon

Kartlegging av farer og relevante hendelser

Formålet med kurset

KYSTVERKET

Formål med kurset er å sette søkelyset på kommunal beredskap mot akutt forurensning

- Mobilisere kunnskap og ansvarfølelse hos kommunene og bygge nøkkelpersoners kompetanse til å komme i gang med fundamentet for beredskapen; miljørisikoanalysen (§4)
- Bidra til å kartlegge aktuelle kilder til mindre tilfeller av akutt forurensning i kommunen
- Bidra til å utarbeide en detaljert, prioritert og kartfestet oversikt over miljøverdier og sårbare naturområder
- Bidra til å utarbeide en kommunebeskrivelse

Hensikten med miljørisikoanalysen

KYSTVERKET

Hensikten med miljørisikoanalysen

Miljørisikoanalysen skal bidra til etablering av effektiv og god kommunal beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning i henhold til forskrift om kommunal beredskap mot akuttforurensning.

Røyken og Hurum Avis

Miljørisikoanalysen bør gi oversikt over hendelser som kan medføre konsekvenser og utfordre kommunens kapasitet, inkludert:

- avdekke sårbarheter og gjensidige avhengigheter
- avdekke konsekvenser
- foreslå tiltak for hvordan risiko og sårbarhet kan reduseres og håndteres
- foreslå tiltak for redusere konsekvenser
- gi forslag til tiltak for å sikre og etablere god kommunal beredskap

Utarbeidelse av kommunebeskrivelsen

KYSTVERKET

Kommunebeskrivelse

Kommunebeskrivelse er en beskrivelse av kommunen både som virksomhet og geografisk område.

Metodikk

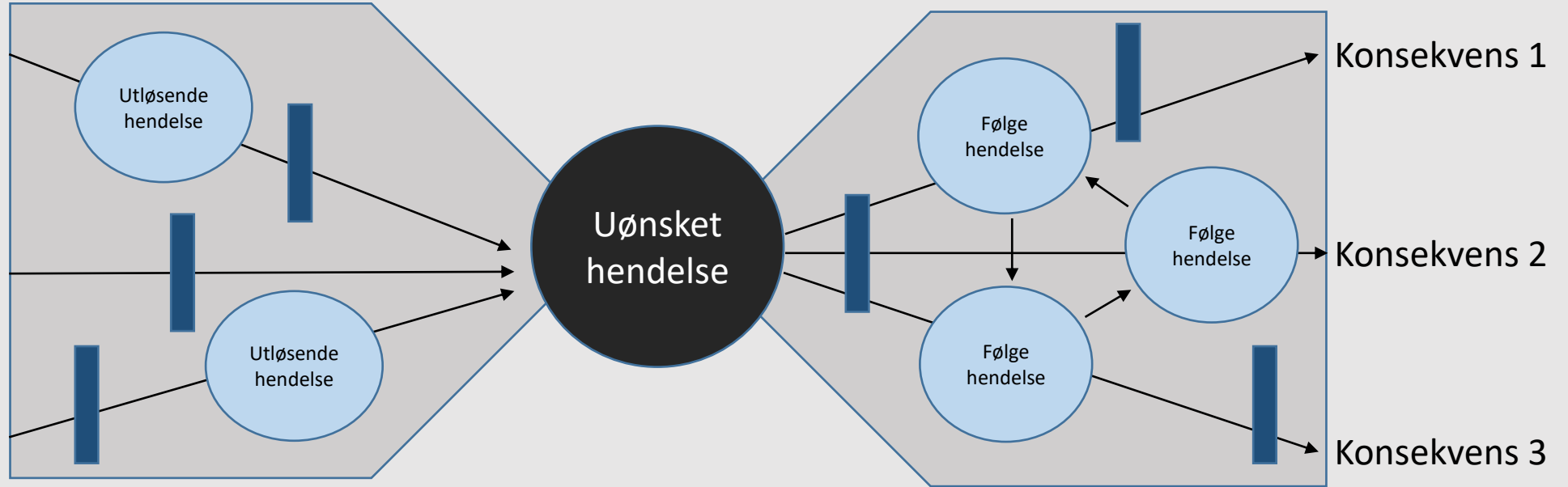

Sløyfemodell

Sannsynlighetsvurdering

Konsekvensvurdering

Medvirkende faktorer

Usikkerhet

Usikkerhet

Sårbarhet

Sårbarhet

Medvirkende faktorer

Konsekvenser

Kartlegging av sårbare områder

Foto: Miljødirektoratet

Vurdere sårbarhet - kartlegging av sårbare miljøressurser

KYSTVERKET

- Kommunen skal redegjøre for sitt naturmiljø og de miljøressurser som er sårbare for påvirkning fra hendelser med akutt forurensning. Både kyst, vassdrag og naturmiljø på land skal kartlegges.
- Det er mange kilder til miljøinformasjon. Det må derfor gjøres et utvalg basert på hvilken informasjon som er relevant for å vurdere miljøkonsekvenser ved hendelser.

Kilder til miljøinformasjon

Statsforvalteren i Innlandet

FylkesROS Innlandet

2022-2026

Av Fossum, M, Dølgård, S

KYSTVERKET

Kilder til miljøinformasjon

- Kommunens tidligere kartlegginger av naturmiljø
- Kartlegging av forurenset grunn i kommunen
- Miljøinformasjon i FylkesROS
- Kommunens helhetlige ROS og kommunale planer
- Kystinfo beredskap
- Naturbase (Tema-lag: blant annet Vern, Ramsarområder, Arter av nasjonal forvaltningsinteresse)
- Store virksomheters vurdering av egenrisiko
- Annet

Kommunens tidligere kartlegginger av naturmiljø

- Ta kontakt med aktuell avdeling i kommunen
- De fleste kommuner har etablert kartverk over verneområder, sårbare områder, forurenset grunn med mer

Kommunens helhetlige ROS og kommunale planer

Etterspør tidligere utarbeidede helhetlig ROS og tilgjengelige kommunale planer.

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse

Moss kommune

KYSTVERKET

Statsforvalterens kartlegginger

Ta kontakt med statsforvalteren:

www.statsforvalteren.no

Statsforvalteren i Innlandet

Rapport

10|2022

FylkesROS Innlandet 2022-2026

Av Fossum, M, Dølgaard, S

KYSTVERKET

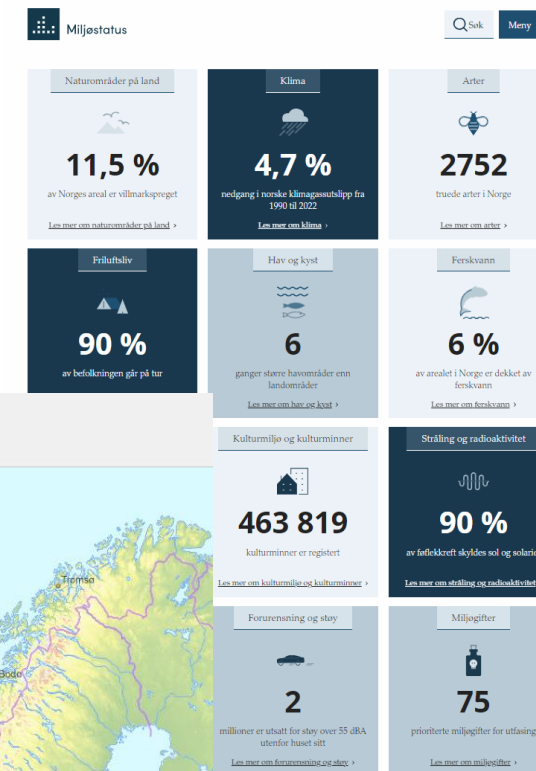
Miljøinformasjon i FylkesROS

Kontakt Statsforvalter og etterspør
siste utarbeidede FylkesROS

Kartlegging av forurenset grunn i kommunen

KYSTVERKET

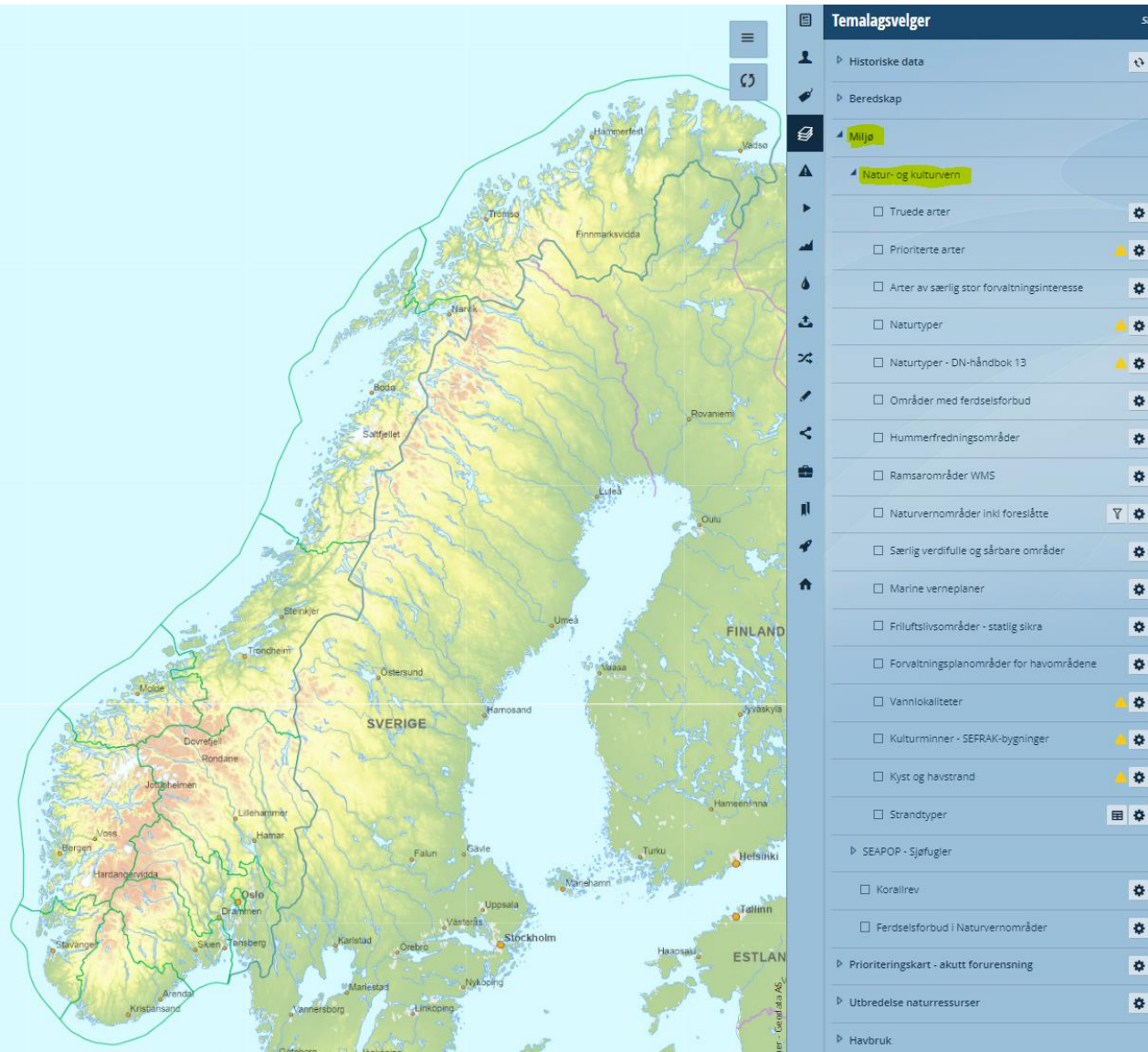
www.grunnforurensningsdatabase.no

<https://miljostatus.miljodirektoratet.no>

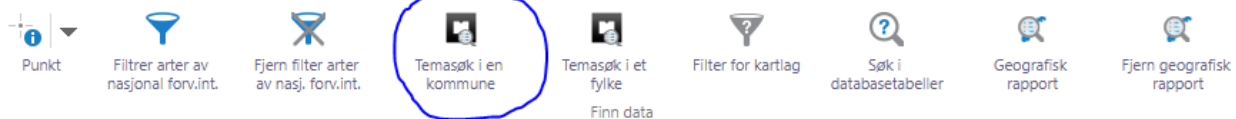
KYSTVERKET

Kystinfo Beredskap

Kystverkets kartløsning for arbeid med hendelser med akutt forurensning.

<https://beredskap.kystverket.no/>

Velg kommune

Skriv kommunenavn og velg deretter kommune fra listen

Velg datasett

Velg ett eller flere datasett du ønsker å avgrense innenfor valgt fylke:

- Naturvernområder
- Foreslåtte naturvernområder
- Ramsarområder
- Utvalgte naturtyper
- Naturtyper - Miljødirektoratets instruks
- Naturtyper - DN-håndbok 13
- Naturtyper - DN-håndbok 19
- Verdifulle kulturlandskap
- Utvalgte kulturlandskap
- Kartlagte og verdsatte friluftslivsområder
- Statlig sikra friluftslivsområder
- Villrein leveområder
- Snøscooterløyper

Naturbase

- Ramsarområder
- Naturverneområder
- Naturtyper
- OSV

<https://kart.naturbase.no/>

KYSTVERKET

Store virksomheters vurdering av egenrisiko

- Er det store eller mellomstore bedrifter i kommunen?
- Deres vurderinger av risiko forbundet med egen aktivitet kan være nyttig informasjon

Kartlegge farer og relevante hendelser

Kartlegge farer og relevante hendelser for videre analyse

- Selve analysen starter med å kartlegge farer som kan true natur- og miljøverdier
- Farene kartlegges på bakgrunn av kommunebeskrivelsen og annet kunnskapsgrunnlag
- Basert på denne kartleggingen gjør kommunen et utvalg av mindre hendelser som kan føre til akutt forurensning som skal analyseres
- Med mindre tilfeller av akutt forurensning menes blant annet akutt forurensning fra transport på land og sjø, landbruk, nedgravde oljetanker og fra bensinstasjoner.
- Kun farer som kan medføre akutt forurensning skal være med
- Om mulig kan farene også illustreres ved bruk av kart og tabeller

KYSTVERKET

Farer

- Med “farer” menes kilder til hendelser.

Foto: TV2

Hendelser

En hendelse kan være et skred, kanskje som følge av ekstremvær. Skredet kan medføre skade og mindre lekkasje fra et objekt.

Foto: NGI

Fareområder – kategorier av farer fra 1 til 10

KYSTVERKET

Fareområder	Hendelse		
1	Ekstremvær		
	1A	Skred som medfører skader og mindre lekkasje fra objekter/installasjoner i område Brattdalen (fat, drivstoff i kjøretøy, nedgravde tanker o.l.).	
	1B	Flom som medfører skader og mindre lekkasje fra objekter/installasjoner i område Elveoset (fat, drivstoff i kjøretøy, nedgravde tanker o.l.).	
2	Farlig gods håndtering (vegtrafikk, industri)	2A	Akutt utslipp fra drivstofftank etter trafikkulykke ved vegkrysset Bekkeoset.
3	Jernbanetrafikk	3A	Ulykke på jernbanen med utslipp fra farlig gods.
4	Sjøtrafikk	4A	Overbunkring av bensin av fritidsbåt i Lilleby småbåthavn.
5	Luftfart/lufthavnvirksomhet	5A	Lekkasjer av drivstoff.
6	Virksomheters håndtering av forurensende	6A	Akutt utslipp av hydraulikkolje til avløp fra bilverkstedet i Lilleby.
7	Landbruk og håndtering av forurensende stoffer	7A	Mindre akutt forurensning fra landbruk (drivstoff, plantevernmidler mv).
8	Lagertanker, herunder nedgravde oljetanker og rørgater	8A	Lekkasje av fyringsolje fra nedgravd privat tank.
9	Bensinstasjoner og vaskehaller	9A	Overfylling av drivstoff, bensinstasjon.
10	Annen fare særskilt for kommunen	10A	Lekkasje av hydraulikkolje fra tungt kjøretøy i alpinanlegget Fjellvill.

KYSTVERKET

Oppsummering:

- Miljørisikoanalysen skal bidra til etablering av effektiv og god kommunal beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning i henhold til forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning.
- Miljørisikoanalysen skal gi oversikt over hendelser som kan gi konsekvenser og utfordre kommunenes kapasitet.
- Grunnsteinene for å kunne gjennomføre en miljørisikoanalyse er: kommunebeskrivelse, kartlegging av farer og relevante hendelser og kartlegging av sårbare områder.
- Informasjon rundt dette er meget tilgjengelig i ulike etater og kan lett innhentes.

KYSTVERKET

Forberedelser for digital workshop:

Det er forventet at den enkelte kommune gjør forberedelser før oppstarten av den digitale undervisningen. Dette innebærer:

- Kommunebeskrivelse
- Kartlegge farer
- Kartlegge sårbarheter

KYSTVERKET

**Takk for
oppmerksomheten!**

